

Vestigingsmotieven gemeente Heerlen 2010

Eerste deel van een onderzoek naar migratiegedrag van nieuwe en oude inwoners van Heerlen.

Name: Katja Sillen MSc

PhD candidate Maastricht University

Datum: Juli 2011

Dit document bevat de resultaten van het eerste deel van een tweedelig onderzoek naar migratiemotieven van nieuwe en oude inwoners van Heerlen. Het onderzoek is uitgevoerd door Universiteit Maastricht in opdracht van Stichting Regiobranding Zuid-Limburg en de Gemeente Heerlen. Daarnaast is dit onderzoek onderdeel van een promotieonderzoek naar relaties met de regio Zuid-Limburg.

De resultaten worden in tabelvorm gepresenteerd. Let wel: Deze resultaten zijn slechts het eerste deel van een tweedelig onderzoek en geven dus geen volledig beeld van het migratiegedrag van de inwoners van Heerlen. Het tweede deel van dit onderzoek wordt uitgevoerd in september 2011. Het trekken van conclusies uit deze data gebiedt dus enige voorzichtigheid.

Een opmerking vooraf: De totale frequenties kunnen bij de verschillende vragen verschillen. Dit heeft te maken met het feit dat niet alle mensen alle vragen hoefden in te vullen of dat mensen (onbewust) een vraag hebben overgeslagen. Mensen die veel vragen hebben overgeslagen zijn uit de steekproef verwijderd.

Sample

Geslacht:

	Frequentie Procent	
man	60	37.3
vrouw	101	62.7
Totaal	161	100,0

Leeftijd:

	Frequentie Procent	
jonger dan 20	2	1,1
20-29	57	35.4
30-39	35	21.7.
40-49	33	20.5
50-59	19	11.8
60-69	12	7.5
70 jaar of ouder	3	1,9
Totaal	161	100,0

Opleiding:

	Frequentie Procent	
Basisschool	5	3.1
Middelbare School	25	15.5
Beroepsopleiding (MBO)	71	44.1
Hogere beroepsopleiding (HBO)	37	23.0
Universitaire opleiding (WO)	23	14.3
Totaal	161	100,0

Thuisituatie:

	Frequentie Procent	
Alleenstaand zonder kinderen	36	22.4
Alleenstaand met kinderen	16	9.9
Samenwonend/Getrouwd zonder kinderen	67	41.6
Samenwonend/Getrouwd met kinderen	27	16.8
Anders:	15	9.3
Totaal	161	100,0

Werksituatie:

	Frequentie Procent	
Ik ben huivrouw/huisman	11	6.8
Ik ben student/scholier/stagiair	18	11.2
Ik ben werkzaam in een bedrijf of instelling	92	57.1
Ik ben zelfstandig ondernemer	8	5.0
Ik ben arbeidsongeschikt (WAO/WIA/AAW, etc.)	8	5.0
Ik ben gepensioneerd (VUT/AOW, etc)	7	4.3
Ik ben werkloos (WW, IOAW, etc.)	7	4.3
Ik heb een bijstandsuitkering (ABW/WWB, etc.)	4	2.5
Anders:	6	3.7
Totaal	161	100.0

Woning:

	Frequentie	Procent
Koopwoning	72	44.7
Huurwoning	89	55.3
Totaal	161	100,0

Beroep:

	Frequentie	Procent
Bouw, bouwnijverheid	5	3.1
Cultuur, sport en recreatie	4	2.5
Detailhandel en reparatie van consumentenartikelen	10	6.2
Financiële instellingen (bank, niet verplichte sociale verzekeringen)	4	2.5
Gezondheids- en welzijnszorg	35	21.7
Groothandel	2	1.2
Horeca	6	3.7
Industrie, winning van delfstoffen, nutsbedrijven	7	4.3
Onderwijs	11	6.8
Post en telecommunicatie	3	1.9
Transport, vervoer en opslag	5	3.1
Vormgever, sales, communicatie en marketing	6	3.7
Zakelijke dienstverlening	10	6.2
Anders:	21	13.0
Ik ben op dit moment niet werkzaam	32	19.9
Totaal	161	100.0

Vorige woonplaats

Herkomst (provincie):

	Frequentie	Procent
Flevoland	4	2.3
Friesland	2	1.1
Gelderland	7	4.0
Groningen	1	0.6
Limburg	119	67.6
Noord-Brabant	19	10.8
Noord-Holland	3	1.7
Overijssel	1	0.6
Utrecht	8	4.5
Zeeland	1	0.6
Zuid-Holland	11	6.3
Totaal	176	100.0

Herkomst (gemeente):

	Frequentie Procent			Frequentie Procent	
Lelystad	3	1,7	Voerendaal	8	4,5
Zeewolde	1	0,6	Breda	3	1,7
Ameland	1	0,6	Deurne	1	0,6
Boornsterhem	1	0,6	Drimmelen	1	0,6
Apeldoorn	1	0,6	Eindhoven	4	2,3
Arnhem	1	0,6	Gemert-Bakel	1	0,6
Ermelo	1	0,6	Helmond	1	0,6
Heumen	1	0,6	's Hertogenbosch	1	0,6
Lingewaal	1	0,6	Moerdijk	1	0,6
Nijmegen	2	1,1	Sint-Oedenrode	1	0,6
Groningen	1	0,6	Tilburg	4	2,3
Beek	2	1,1	Werkendam	1	0,6
Brunssum	17	9,7	Amsterdam	3	1,7
Echt-Susteren	2	1,1	Deventer	1	0,6
Eijsden-Margraten	2	1,1	Amersfoort	3	1,7
Gulpen-Wittem	2	1,1	De ronde Venen	1	0,6
Kerkrade	15	8,5	Montfoort	1	0,6
Landgraaf	21	11,9	Nieuwegein	1	0,6
Leudal	1	0,6	Utrecht	1	0,6
Maasgouw	1	0,6	Woerden	1	0,6
Maastricht	18	10,2	Terneuzen	1	0,6
Meerssen	1	0,6	Gouda	2	1,1
Nuth	5	2,8	Noordwijkerhout	1	0,6
Onderbanken	2	1,1	Oud-Beijerland	1	0,6
Schinnen	2	1,1	Rotterdam	2	1,1
Simpelveld	2	1,1	Spijkensisse	2	1,1
Sittard-Geleen	10	5,7	Vlaardingen	2	1,1
Stein	1	0,6	Westland	1	0,6
Vaals	2	1,1			
Valkenburg aan de Geul	3	1,7	Totaal	176	100,0
Venlo	2	1,1			

Herkomst (Regio):

	Frequentie Procent	
Parkstad (8 gemeentes)	70	39,8
Zuid-Limburg (18 gemeentes)	113	64,2

Hoe lang heeft u in uw vorige woonplaats gewoond?

	Frequentie Procent	
0-3 jaar	52	29,5
4-6 jaar	15	8,5
7-9 jaar	15	8,5
10-12 jaar	6	3,4
Meer dan 12 jaar	88	50,0
Totaal	176	100,0

Heerlen

Waarom heeft u ervoor gekozen naar Heerlen te verhuizen? (meerdere antwoorden mogelijk)

	Frequentie (% van 176)
Vanwege mijn baan of de baan van mijn partner	35 (19.9%)
Vanwege een verandering in mijn burgerlijke staat (samenwonen, trouwen, scheiden etc.)	71 (40.3%)
Vanwege de locatie/ligging	47 (26.7%)
Vanwege het aanbod van woningen	42 (23.9%)
Vanwege de huizenprijzen	35 (19.9%)
Vanwege de kwaliteit van leven	26 (14.8%)
Vanwege de culturele voorzieningen	15 (8.5%)
Vanwege de winkelveorzieningen	23 (13.1%)
Vanwege de verbindingen met andere steden	22 (12.5%)
Vanwege de mooie omgeving (natuur)	30 (17.0%)
Vanwege mijn sociale omgeving (nabijheid van vrienden en familie)	44 (25.0%)
Anders:	44 (25.0%)

In welk stadsdeel woont u momenteel?

	Frequentie	Procent
Heerlen-Stad	81	46.0
Heerlerheide	37	21.0
Hoensbroek	33	18.8
Heerlerbaan	25	14.2
Totaal	176	100,0

Heeft u bewust voor dit stadsdeel gekozen?

	Frequentie	Procent
Ja	99	56.3
Nee	77	43.8
Totaal	176	100,0

Hieronder staat een aantal stellingen over de gemeente Heerlen. In welke mate bent u het met de verschillende stellingen eens?

	Helemaal eens	Eens	Niet eens/Niet oneens	Oneens	Helemaal Oneens
Heerlen biedt ruime carrièrekansen	5 (2.8%)	31 (17.6%)	94 (53.4%)	30 (17.0%)	16 (9.1%)
Heerlen heeft toonaangevende onderwijsinstellingen	7 (4.0%)	74 (42.0%)	79 (44.9%)	11 (6.3%)	5 (2.8%)
Heerlen behoort tot de hoogwaardige technologische topregio's	3 (1.7%)	26 (14.8%)	112 (63.6%)	20 (11.4%)	15 (8.5%)
Heerlen heeft een sterk gevarieerd woningaanbod	15 (8.5%)	98 (55.7%)	45 (25.6%)	14 (8.0%)	4 (2.3%)
Heerlen heeft een internationaal karakter	9 (5.1%)	66 (37.5%)	57 (32.4%)	30 (17.0%)	14 (8.0%)
Heerlen is een stad die ik associeer met innovatie	4 (2.3%)	42 (23.9%)	77 (43.8%)	36 (20.5%)	17 (9.7%)
Heerlen behoort tot de beste recreatieve steden van Nederland	4 (2.3%)	20 (11.4%)	79 (44.9%)	49 (27.8%)	24 (13.6%)
Heerlen heeft een gezonde economie	2 (1.1%)	25 (14.2%)	107 (60.8%)	30 (17.0%)	12 (6.8%)
Heerlen heeft een aantrekkelijk landschap	40 (22.7%)	73 (41.5%)	39 (22.2%)	21 (11.9%)	3 (1.7%)
Heerlen heeft een hechte Europese samenwerking	4 (2.3%)	36 (20.5%)	109 (61.9%)	18 (10.2%)	9 (5.1%)
Heerlen heeft een zeer uitgebreid aanbod aan culturele activiteiten	24 (13.6%)	82 (46.6%)	52 (29.5%)	14 (8.0%)	4 (2.3%)
In Heerlen is duidelijk wat er op cultureel en recreatief gebied allemaal te doen is	21 (11.9%)	86 (48.9%)	52 (29.5%)	10 (5.7%)	7 (4.0%)

Intentie om in Heerlen te blijven (In hoeverre bent u het met de volgende stellingen eens?)

	Helemaal eens	Eens	Een beetje eens	Niet eens/Niet oneens	Een beetje oneens	Oneens	Helemaal Oneens
Het is zeer waarschijnlijk dat ik voor lange tijd in Heerlen blijf wonen	77 (43.8%)	33 (18.8%)	15 (8.5%)	22 (12.5%)	11 (6.3%)	7 (4.0%)	11 (6.3%)
Als ik de volgende keer verhuis, zal ik binnen Heerlen verhuizen	32 (18.2%)	15 (8.5%)	13 (7.4%)	55 (31.3%)	16 (9.1%)	13 (7.4%)	32 (18.2%)
Ik zou wonen in Heerlen aanraden aan iemand die mijn advies vraagt	29 (16.5%)	27 (15.3%)	34 (19.3%)	47 (26.7%)	17 (9.7%)	11 (6.3%)	11 (6.3%)
Ik zeg positieve dingen over Heerlen tegen andere mensen	29 (16.5%)	39 (22.2%)	48 (27.3%)	32 (18.2%)	12 (6.8%)	8 (4.5%)	8 (4.5%)
Ik raad Heerlen in het algemeen aan	30 (17.0%)	30 (17.0%)	31 (17.6%)	49 (27.8%)	12 (6.8%)	13 (7.4%)	11 (6.3%)

Zuid-Limburg

Hieronder staat een aantal manieren waarop u verbonden kunt zijn met de regio Zuid-Limburg. Kunt u per item aangeven of deze manieren op u van toepassing zijn?

	nee	ja
Ik werk op dit moment in Zuid-Limburg	71 (40.3%)	105 (59.7%)
Ik ben in Zuid-Limburg geboren	73 (41.5%)	103 (58.5%)
Ik ben in Zuid-Limburg opgegroeid	62 (35.2%)	114 (64.8%)
Ik heb familie in Zuid-Limburg wonen	35 (19.9%)	141 (80.1%)
Ik heb vrienden of kennissen in Zuid-Limburg wonen	22 (12.5%)	154 (87.5%)
Ik heb in Zuid-Limburg gestudeerd	64 (36.4%)	112 (63.6%)

Hieronder staat een aantal stellingen over de regio Zuid-Limburg. In welke mate bent u het met de verschillende stellingen eens?

	Helemaal eens	Eens	Niet eens/Niet oneens	Oneens	Helemaal Oneens
Zuid-Limburg biedt ruime carrièrekansen	10 (5.7%)	39 (22.2%)	76 (43.2%)	33 (18.8%)	18 (10.2%)
Zuid-Limburg heeft toonaangevende onderwijsinstellingen	22 (12.5%)	84 (47.7%)	65 (36.9%)	4 (2.3%)	1 (0.6%)
Zuid-Limburg behoort tot de hoogwaardige technologische topregio's	9 (5.1%)	48 (27.3%)	91 (51.7%)	22 (12.5%)	6 (3.4%)
Zuid-Limburg heeft een sterk gevarieerd woningaanbod	25 (14.2%)	106 (60.2%)	36 (20.5%)	5 (2.8%)	4 (2.3%)
Zuid-Limburg heeft een internationaal karakter	22 (12.5%)	90 (51.1%)	42 (23.9%)	16 (9.1%)	6 (3.4%)
Zuid-Limburg is een regio die ik associeer met innovatie	10 (5.7%)	43 (24.4%)	90 (51.1%)	26 (14.8%)	7 (4.0%)
Zuid-Limburg behoort tot de beste recreatieve regio's van Nederland	30 (17.0%)	76 (43.2%)	48 (27.3%)	19 (10.8%)	3 (1.7%)
Zuid-Limburg heeft een gezonde economie	7 (4.0%)	39 (22.2%)	86 (48.9%)	33 (18.8%)	11 (6.3%)
Zuid-Limburg heeft een aantrekkelijk landschap	92 (52.3%)	63 (35.8%)	19 (10.8%)	2 (1.1%)	0 (0.0%)
Zuid-Limburg heeft een hechte Europese samenwerking	19 (10.8%)	49 (27.8%)	92 (52.3%)	14 (8.0%)	2 (1.1%)
Zuid-Limburg heeft een zeer uitgebreid aanbod aan culturele activiteiten	31 (17.6%)	92 (52.3%)	44 (25.0%)	8 (4.5%)	1 (0.6%)
De reclamecampagnes over Zuid-Limburg hebben een positieve rol gespeeld in mijn beslissing om te verhuizen	3 (1.7%)	12 (6.8%)	36 (20.5%)	37 (21.0%)	88 (50.0%)
De website zuidlimburg.nl heeft een positieve rol gespeeld in mijn beslissing om te verhuizen	2 (1.1%)	11 (6.3%)	36 (20.5%)	30 (17.0%)	97 (55.1%)

In hoeverre heeft het imago van Zuid-Limburg, zoals u dat in de vorige vraag beschreven hebt, een rol gespeeld in uw beslissing om naar Heerlen te verhuizen? (Alleen beantwoord door mensen die van buiten Limburg komen)

	Frequentie Procent	
Geen enkele rol	28	47.5
Een kleine rol	10	16.9
Een middelgrote rol	11	18.6
Een grote rol	8	13.6
Een doorslaggevende rol	2	3.4
Totaal	59	100,0

Is het beeld van Zuid-Limburg dat u nu hebt negatiever, positiever of gelijk aan het beeld dat u van Zuid-Limburg had voor u er ging wonen? (Alleen beantwoord door mensen die van buiten Limburg komen)

	Frequentie Procent	
Veel negatiever	1	1.7
Negatiever	3	5.1
Een beetje negatiever	4	6.8
Gelijk gebleven	26	44.1
Een beetje positiever	5	8.5
Positiever	17	28.8
Veel positiever	3	5.1
Totaal	59	100,0

Vertrekmotieven gemeente Heerlen 2010

Tweede deel van een onderzoek naar migratiegedrag van nieuwe en oude inwoners van Heerlen.

Name: Katja Sillen MSc

PhD candidate Maastricht University

Datum: November 2011

Dit document bevat de resultaten van het tweede deel van een tweedelig onderzoek naar migratiemotieven van nieuwe en oude inwoners van Heerlen. Het onderzoek is uitgevoerd door Universiteit Maastricht in opdracht van Stichting Regiobranding Zuid-Limburg en de Gemeente Heerlen. Daarnaast is dit onderzoek onderdeel van een promotieonderzoek naar relaties met de regio Zuid-Limburg.

De resultaten worden in tabelvorm gepresenteerd. Let wel: Deze resultaten zijn slechts het tweede deel van een tweedelig onderzoek en geven dus geen volledig beeld van het migratiegedrag van de inwoners van Heerlen.

Een opmerking vooraf: De totale frequenties kunnen bij de verschillende vragen verschillen. Dit heeft te maken met het feit dat niet alle mensen alle vragen hoefden in te vullen of dat mensen (onbewust) een vraag hebben overgeslagen. Mensen die veel vragen hebben overgeslagen zijn uit de steekproef verwijderd.

Sample

Geslacht:

	Frequentie Procent	
man	48	44.4
vrouw	60	55.6
Totaal	108	100,0

Leeftijd:

	Frequentie Procent	
jonger dan 20	6	5.6
20-29	41	38.0
30-39	16	14.8
40-49	11	10.2
50-59	14	13.0
60-69	14	13.0
70 jaar of ouder	6	5.6
Totaal	108	100,0

Opleiding:

	Frequentie Procent	
Basisschool	5	4.6
Middelbare School	20	18.5
Beroepsopleiding (MBO)	28	25.9
Hogere beroepsopleiding (HBO)	40	37.0
Universitaire opleiding (WO)	15	13.9
Totaal	108	100.0

Thuisituatie:

	Frequentie Procent	
Alleenstaand zonder kinderen	23	21.3
Alleenstaand met kinderen	2	1.9
Samenwonend/Getrouwd zonder kinderen	52	48.1
Samenwonend/Getrouwd met kinderen	19	17.6
Anders:	12	11.1
Totaal	108	100.0

Werksituatie:

	Frequentie Procent	
Ik ben huivrouw/huisman	5	4.6
Ik ben student/scholier/stagiair	21	19.4
Ik ben werkzaam in een bedrijf of instelling	42	38.9
Ik ben zelfstandig ondernemer	9	8.3
Ik ben arbeidsongeschikt (WAO/WIA/AAW, etc.)	13	12.0
Ik ben gepensioneerd (VUT/AOW, etc)	13	12.0
Ik ben werkloos (WW, IOAW, etc.)	1	0.9
Ik heb een bijstandsuitkering (ABW/WWB, etc.)	1	0.9
Anders:	3	2.8
Totaal	108	100.0

Woning:

	Frequentie	Procent
Koopwoning	45	41.7
Huurwoning	63	58.3
Totaal	108	100,0

Beroep:

	Frequentie	Procent
Bouw, bouwnijverheid	1	0.9
Cultuur, sport en recreatie	2	1.9
Detailhandel en reparatie van consumentenartikelen	3	2.8
Financiële instellingen (bank, niet verplichte sociale verzekeringen)	4	3.7
Gezondheids- en welzijnszorg	23	21.3
Horeca	4	3.7
Industrie, winning van delfstoffen, nutsbedrijven	4	3.7
Onderwijs	7	6.5
Post en telecommunicatie	3	2.8
Transport, vervoer en opslag	2	1.9
Vormgever, sales, communicatie en marketing	2	1.9
Zakelijke dienstverlening	6	5.6
Anders:	21	19.4
Ik ben op dit moment niet werkzaam	26	24.1
Totaal	108	100.0

Uw nieuwe woonplaats

Bestemming (Regio):

	Frequentie	Procent
Parkstad (8 gemeentes)	43	39,8
Zuid-Limburg (18 gemeentes)	61	56.5

Bestemming (provincie):

	Frequentie	Procent
Drenthe	2	1.9
Friesland	3	2.8
Gelderland	7	6.5
Groningen	1	0.9
Limburg	72	66.7
Noord-Brabant	11	10.2
Noord-Holland	3	2.8
Overijssel	1	0.9
Utrecht	1	0.9
Zeeland	1	0.9
Zuid-Holland	6	5.6
Totaal	108	100.0

Bestemming (gemeente):

Frequentie Procent			Frequentie Procent		
Midden Drenthe	2	1.9	Simpelveld	2	1.9
Dongeradeel	1	0.9	Sittard-Geleen	5	4.6
Súdwest Fryslân	2	1.9	Vaals	2	1.9
Arnhem	2	1.9	Valkenburg aan de Geul	3	2.8
Ermelo	1	0.9	Voerendaal	6	5.6
Lingewaard	1	0.9	Weert	3	2.8
Nijmegen	2	1.9	Breda	4	3.7
Wageningen	1	0.9	Deurne	1	0.9
Hoogezand-Sappemeer	1	0.9	Dongen	1	0.9
Bergen	1	0.9	Eindhoven	3	2.8
Brunssum	13	12.0	Tilburg	1	0.9
Echt-Susteren	1	0.9	Veldhoven	1	0.9
Gulpen-Wittem	2	1.9	Amstelveen	1	0.9
Kerkrade	10	9.3	Medemblik	1	0.9
Landgraaf	10	9.3	Stede Broec	1	0.9
Leudal	1	0.9	Hardenberg	1	0.9
Maasgouw	1	0.9	Utrechtse Heuvelrug	1	0.9
Maastricht	8	7.4	Reimerswaal	1	0.9
Nuth	2	1.9	Den Haag	1	0.9
Schinnen	2	1.9	Rotterdam	5	4.6
			Totaal	108	100.0

Waarom heeft u gekozen voor uw nieuwe woonplaats? (meerdere antwoorden mogelijk)

	Frequentie (% van 108)
Vanwege mijn baan of de baan van mijn partner	26 (24.1%)
Vanwege een verandering in mijn burgerlijke staat (samenwonen, trouwen, scheiden etc.)	31 (28.7%)
Vanwege de locatie/ligging	46 (42.6%)
Vanwege het aanbod van woningen	33 (30.6%)
Vanwege de huizenprijzen	17 (15.7%)
Vanwege de kwaliteit van leven	40 (37.0%)
Vanwege de culturele voorzieningen	12 (11.1%)
Vanwege de winkelveorzieningen	19 (17.6%)
Vanwege de verbindingen met andere steden	21 (19.4%)
Vanwege de mooie omgeving (natuur)	28 (25.9%)
Vanwege mijn sociale omgeving (nabijheid van vrienden en familie)	27 (25.0%)
Anders:	29 (26.9%)

Heerlen

Hoe lang heeft u in Heerlen gewoond?

	Frequentie	Procent
0-3 jaar	32	29.6
4-6 jaar	10	9.3
7-9 jaar	6	5.6
10-12 jaar	8	7.4
Meer dan 12 jaar	52	48.1
Totaal	108	100.0

Waarom heeft u ervoor gekozen weg te gaan uit Heerlen? (meerdere antwoorden mogelijk)

	Frequentie (% van 108)
Vanwege mijn baan of de baan van mijn partner	21 (19.4%)
Vanwege een verandering in mijn burgerlijke staat (samenwonen, trouwen, scheiden etc.)	32 (29.6%)
Vanwege de locatie/ligging	32 (29.6%)
Vanwege het aanbod van woningen	26 (24.1%)
Vanwege de huizenprijzen	11 (10.2%)
Vanwege de kwaliteit van leven	38 (35.2%)
Vanwege de culturele voorzieningen	5 (4.6%)
Vanwege de winkelveorzieningen	9 (8.3%)
Vanwege de verbindingen met andere steden	6 (5.6%)
Vanwege de mooie omgeving (natuur)	12 (11.1%)
Vanwege mijn sociale omgeving (nabijheid van vrienden en familie)	17 (15.75%)
Anders:	38 (35.2%)

In welk stadsdeel woonde u voorheen?

	Frequentie	Procent
Heerlen-Stad	53	49.1
Heerlerheide	19	17.6
Hoensbroek	25	23.1
Heerlerbaan	11	10.2
Totaal	108	100.0

Als u aan iemand in uw nieuwe woonplaats vertelt dat u voorheen in Heerlen woonde, welke reacties krijgt u dan voornamelijk?

	Frequentie	Procent
Heel negatief	5	4.6
Negatief	19	17.6
Een beetje negatief	31	28.7
Neutraal	42	38.9
Een beetje positief	3	2.8
Positief	8	7.4
Heel positief	0	0.0
Totaal	108	100.0

Hieronder staat een aantal stellingen over de gemeente Heerlen. In welke mate bent u het met de verschillende stellingen eens?

	Helemaal eens	Eens	Niet eens/Niet oneens	Oneens	Helemaal Oneens
Heerlen biedt ruime carrièrekansen	0 (0.0%)	20 (18.5%)	37 (34.3%)	34 (31.5%)	17 (15.7%)
Heerlen heeft toonaangevende onderwijsinstellingen	7 (6.5%)	41 (38.0%)	34 (31.5%)	21 (19.4%)	5 (4.6%)
Heerlen behoort tot de hoogwaardige technologische topregio's	4 (3.7%)	17 (15.7%)	38 (35.2%)	33 (30.6%)	16 (14.8%)
Heerlen heeft een sterk gevarieerd woningaanbod	9 (8.3%)	45 (41.7%)	27 (25.0%)	18 (16.7%)	9 (8.3%)
Heerlen heeft een internationaal karakter	6 (5.6%)	26 (24.1%)	30 (27.8%)	27 (25.0%)	19 (17.6%)
Heerlen is een stad die ik associeer met innovatie	4 (3.7%)	15 (13.9%)	38 (35.2%)	31 (28.7%)	20 (18.5%)
Heerlen behoort tot de beste recreatieve steden van Nederland	1 (0.9%)	12 (11.1%)	25 (23.1%)	43 (39.8%)	27 (25.0%)
Heerlen heeft een gezonde economie	1 (0.9%)	19 (17.6%)	35 (32.4%)	35 (32.4%)	18 (16.7%)
Heerlen heeft een aantrekkelijk landschap	23 (21.3%)	40 (37.0%)	23 (21.3%)	12 (11.1%)	10 (9.3%)
Heerlen heeft een hechte Europese samenwerking	1 (0.9%)	23 (21.3%)	61 (56.5%)	13 (12.0%)	10 (9.3%)
Heerlen heeft een zeer uitgebreid aanbod aan culturele activiteiten	14 (13.0%)	46 (42.6%)	26 (24.1%)	11 (10.2%)	11 (10.2%)
In Heerlen is duidelijk wat er op cultureel en recreatief gebied allemaal te doen is	19 (17.6%)	46 (42.6%)	23 (21.3%)	12 (11.1%)	8 (7.4%)

Intentie om naar Heerlen terug te keren (In hoeverre bent u het met de volgende stellingen eens?)

	Helemaal eens	Eens	Een beetje eens	Niet eens/Niet oneens	Een beetje oneens	Oneens	Helemaal Oneens
Het is zeer waarschijnlijk dat ik voor lange tijd buiten Heerlen blijf wonen	66 (61.1%)	12 (11.1%)	7 (6.5%)	9 (8.3%)	6 (5.6%)	3 (2.8%)	5 (4.6%)
Als ik de volgende keer verhuis, zal terug naar Heerlen verhuizen	6 (5.6%)	7 (6.5%)	4 (3.7%)	25 (23.1%)	6 (5.6%)	20 (18.5%)	40 (37.0%)
Ik zou wonen in Heerlen aanraden aan iemand die mijn advies vraagt	17 (15.7%)	11 (10.2%)	16 (14.8%)	21 (19.4%)	12 (11.1%)	9 (8.3%)	22 (20.4%)
Ik zeg positieve dingen over Heerlen tegen andere mensen	18 (16.7%)	19 (17.6%)	22 (20.4%)	21 (19.4%)	10 (9.3%)	3 (2.8%)	15 (13.9%)
Ik raad Heerlen in het algemeen aan	15 (13.9%)	16 (14.8%)	16 (14.8%)	22 (20.4%)	14 (13.0%)	5 (4.6%)	20 (18.5%)

Zuid-Limburg

Hieronder staat een aantal manieren waarop u verbonden kunt zijn met de regio Zuid-Limburg. Kunt u per item aangeven of deze manieren op u van toepassing zijn?

	nee	ja
Ik werk op dit moment in Zuid-Limburg	61 (56.5%)	47 (43.55%)
Ik ben in Zuid-Limburg geboren	33 (30.6%)	75 (69.4%)
Ik ben in Zuid-Limburg opgegroeid	22 (20.4%)	86 (79.6%)
Ik heb familie in Zuid-Limburg wonen	17 (15.7%)	91 (84.3%)
Ik heb vrienden of kennissen in Zuid-Limburg wonen	3 (2.8%)	105 (97.2%)
Ik heb in Zuid-Limburg gestudeerd	69 (63.9%)	39 (36.1%)

Hieronder staat een aantal stellingen over de regio Zuid-Limburg. In welke mate bent u het met de verschillende stellingen eens?

	Helemaal eens	Eens	Niet eens/Niet oneens	Oneens	Helemaal Oneens
Zuid-Limburg biedt ruime carrièrekansen	7 (6.5%)	35 (32.4%)	24 (22.2%)	32 (29.6%)	10 (9.3%)
Zuid-Limburg heeft toonaangevende onderwijsinstellingen	11 (10.2%)	67 (62.0%)	19 (17.6%)	9 (8.3%)	2 (1.9%)
Zuid-Limburg behoort tot de hoogwaardige technologische topregio's	6 (5.6%)	34 (31.5%)	33 (30.6%)	27 (25.0%)	8 (7.4%)
Zuid-Limburg heeft een sterk gevarieerd woningaanbod	19 (17.6%)	55 (50.9%)	23 (21.3%)	8 (7.4%)	3 (2.8%)
Zuid-Limburg heeft een internationaal karakter	20 (18.5%)	51 (47.2%)	17 (15.7%)	16 (14.8%)	4 (3.7%)
Zuid-Limburg is een regio die ik associeer met innovatie	7 (6.5%)	24 (22.2%)	42 (38.9%)	28 (25.9%)	7 (6.5%)
Zuid-Limburg behoort tot de beste recreatieve regio's van Nederland	24 (22.2%)	38 (35.2%)	27 (25.0%)	13 (12.0%)	6 (5.6%)
Zuid-Limburg heeft een gezonde economie	4 (3.7%)	28 (25.9%)	40 (37.0%)	28 (25.9%)	8 (7.4%)
Zuid-Limburg heeft een aantrekkelijk landschap	73 (67.6%)	22 (20.4%)	8 (7.4%)	1 (0.9%)	4 (3.7%)
Zuid-Limburg heeft een hechte Europese samenwerking	11 (10.2%)	45 (41.7%)	39 (36.1%)	8 (7.4%)	5 (4.6%)
Zuid-Limburg heeft een zeer uitgebreid aanbod aan culturele activiteiten	15 (13.9%)	62 (57.4%)	18 (16.7%)	8 (7.4%)	5 (4.6%)

Conclusies onderzoek gemeente Heerlen 2010

Een vergelijking en conclusies uit het migratiegedrag van nieuwe en oude inwoners van Heerlen.

Name: Katja Sillen MSc

PhD candidate Maastricht University

Datum: November 2011

Vergelijking tussen de twee onderzoeksdelen.

In dit onderdeel wordt er een vergelijking gemaakt tussen de twee onderdelen van het vestigingsonderzoek. We zullen in dit deel refereren naar “vestigings” en “vertrekkers”. Met “vestigings” bedoelen we de respondenten uit het eerste deel van het onderzoek, die zich in 2010 in Heerlen gevestigd hebben. Met “vertrekkers” wordt gerefereerd naar de mensen die het in 2010 uit Heerlen vertrokken zijn. Zij hebben meegewerkt aan het tweede deel van het onderzoek.

Alle cijfers die hier gepubliceerd zijn hebben betrekking op dit specifieke onderzoek. Het aantal respondenten was voor zowel het vestigings- als het vertrek onderzoek meer dan 100. De respondenten werden via een brief benaderd met de vraag of ze een online vragenlijst wilden invullen. Het is aan de respondent zelf of hij of zij aan deze oproep gehoor geeft. Dit kan ervoor zorgen dat er enige zelf-selectie heeft plaatsgevonden. Om te controleren of dit het geval was hebben we de werkelijke migratiebeweging binnen Parkstad uit de databank van de gemeente Heerlen, vergeleken met de migratiebeweging binnen Parkstad van dit onderzoek. Uit deze vergelijking blijkt het percentage migratie binnen Parkstad van dit onderzoek tussen de 1 en 4 % hoger uit te vallen. Volgens Bartlett, Kotlik en Higgins (2001)¹ is het acceptabel om een afwijking van 5% van het werkelijke cijfer te vinden bij dit soort data. Aangezien we een maximum afwijking van 4% vonden blijven we binnen de 5% regel en is het veilig om conclusies aan dit onderzoek te verbinden. We zullen ons dan binnen deze conclusies ook volledig richten op de cijfers die in het onderzoek gevonden zijn.

Herkomst en bestemming

Als men kijkt naar de herkomst van de vestigings en de bestemming van de vertrekkers zijn er een aantal interessante trends te zien. Zo kan de stelling dat het grootste deel van de migratie binnen Parkstad plaatsvindt ontkracht worden. De migratiebeweging binnen Parkstad is voor zowel vertrek als vestiging 39,8%. Dit houdt in dat de vrees dat er kannibalisatie binnen Parkstad zou bestaan omdat mensen massaal naar de grootste stad (Heerlen) toetrekken in dit onderzoek niet naar voren komt. Het percentage voor vertrek en vestiging is gelijk. Er verhuizen dus evenveel mensen van Parkstad naar Heerlen als andersom. Verder vindt minder dan de helft van de migratiebewegingen dus binnen Parkstad plaats.

Eenzelfde soort conclusie kan getrokken worden voor de migratiebewegingen binnen Zuid-Limburg. Van de vestigings is 64% afkomstig uit de regio Zuid-Limburg terwijl er bij de vertrekkers 56% naar de rest van de regio vertrekt. Deze cijfers zijn inclusief de bewegingen binnen Parkstad. Hieruit kunnen we concluderen dat 36% van de mensen die zich het afgelopen jaar in Heerlen gevestigd hebben van buiten de regio afkomstig is. Van de vertrekkers is 44% uit de regio vertrokken.

De top drie provincies van herkomst (exclusief Limburg) zijn Noord-Brabant, Zuid-Holland en Utrecht. Bij de vertrekkers die buiten de provinciegrenzen verhuisden waren Noord-Brabant, Gelderland en Zuid-Holland achtereenvolgens de populairste bestemmingen. Als men naar de gemeentes van herkomst en bestemming kijkt komen er in de lijst van de vestigings

¹ J Bartlett, J Kotlik and C Higgins. Organizational Research: Determining the appropriate sample size in survey research. *Information technology, Learning and Performance Journal*. Vol 19 no. 1, Spring 2001

opvallend veel kleine gemeentes voor. Deze lijst is ook een stuk langer dan de lijst van vertrekkers, waar meer grotere gemeentes op staan. Hieruit mag men de voorzichtige aanname maken dat de grotere gemeentes met veel voorzieningen in trek zijn. Heerlen voorziet dan blijkbaar in deze behoefte.

Motieven van vestigers en vertrekkers

Binnen het onderzoek hebben we verschillende vragen gesteld waarmee we een vergelijking kunnen maken tussen de motieven van mensen om zich in Heerlen te vestigen of om er weg te gaan.

Mensen die zich in Heerlen gevestigd hebben geven als voornaamste vestigingsredenen een verandering in hun burgerlijke staat (40%), de locatie/licging van Heerlen (27%) de nabijheid van vrienden en familie (25%) en het aanbod van woningen (24%). De vertrekkers geven aan uit Heerlen te zijn weggegaan vanwege de kwaliteit van leven (35%), een verandering in hun burgerlijke staat (30%) de locatie/licging (30%) en het aanbod van woningen (24%).

De mensen die vertrokken zijn geven aan dat de locatie/licging (43%), de kwaliteit van leven (37%), het aanbod van woningen (31%) en een verandering in hun burgerlijke staat (29%) hen naar de nieuwe woonplaats lokten.

Opvallend is dat in zowel de vestigingsredenen als de vertrekredenen locatie en woningen hoog in het rijtje staan. Een reden hiervoor zou perspectief kunnen zijn. Als men zich op Nederland richt ligt Heerlen in een "uithoek", kijkt men echter naar Europa, dan heeft Heerlen een veel centralere richting ten opzichte van de rest van Nederland. Het lijkt erop dat mensen die er bewust voor kiezen om naar Heerlen verhuizen dit "Europa-perspectief" adopteren.

Verder is het zeer opmerkelijk te noemen dat verhuizen voor mijn baan of de baan van mijn partner in alle motieven niet bij de vier meest gekozen redenen zit. De sociale omgeving lijkt belangrijker te zijn bij de keuze van een woonplaats dan de baan.

Mening over de gemeente Heerlen

In onderstaand tabel vergelijken we de percentages respondenten die "helemaal eens" of "eens" heeft gekozen bij de verschillende stellingen over de gemeente Heerlen.

	Vestigers	Vertrekkers
Heerlen biedt ruime carrièrekansen	20%	19%
Heerlen heeft toonaangevende onderwijsinstellingen	46%	45%
Heerlen behoort tot de hoogwaardige technologische topregio's	17%	19%
Heerlen heeft een sterk gevarieerd woningaanbod	64%	50%
Heerlen heeft een internationaal karakter	43%	30%
Heerlen is een stad die ik associeer met innovatie	26%	18%
Heerlen behoort tot de beste recreatieve steden van Nederland	14%	12%
Heerlen heeft een gezonde economie	15%	19%
Heerlen heeft een aantrekkelijk landschap	64%	58%

Heerlen heeft een hechte Europese samenwerking	23%	22%
Heerlen heeft een zeer uitgebreid aanbod aan culturele activiteiten	60%	56%
In Heerlen is duidelijk wat er op cultureel en recreatief gebied allemaal te doen is	61%	60%

Uit bovenstaande tabel blijkt dat mensen die in Heerlen zijn komen wonen en mensen die er vertrokken zijn ongeveer gelijk denken over carrièrekansen in de stad. Dit geldt ook voor onderwijsinstellingen, technologie, recreatie en Europese samenwerking.

Mensen die zich in Heerlen gevestigd hebben zijn positiever over het woningaanbod, het internationale karakter van de stad, innovatie en het landschap. Ook zijn ze positiever over het culturele aanbod binnen de stad.

Opvallend is dat mensen die uit Heerlen zijn weggegaan iets positiever denken over de economie in Heerlen dan mensen die zich er gevestigd hebben.

De beeldvorming van de mensen die in Heerlen wonen is natuurlijk een belangrijk element, de inwoners zijn immers de "klanten" van een stad en het is belangrijk deze klanten tevreden te houden zodat ze blijven. Echter, het is ook belangrijk om te weten hoe de vertrekkers over Heerlen denken. Zij zijn immers de boodschappers naar buiten toe. Wat zij vertellen over de stad en de regio heeft invloed op de beeldvorming van mensen om hen heen. Die beeldvorming bij de omgeving van de vertrekkers is op dit moment niet zo positief, 51% van de respondenten gaf aan een (enigszins) negatieve reactie te krijgen als ze aangaven voorheen in Heerlen te hebben gewoond. Het veranderen van de beeldvorming via deze vertrekkers is een belangrijke kans om invloed uit te oefenen op de beeldvorming over de stad.

Op basis van de beeldvorming die mensen van een stad hebben, bepalen ze ook het gedrag wat ze naar die stad toe vertonen. Bij de vestigers is 71% van plan om voor lange tijd in Heerlen te blijven wonen. 44% zal de volgende keer als ze verhuizen ook binnen Heerlen verhuizen. 51% van de respondenten zou anderen het wonen in Heerlen aanraden en 66% van de mensen zet positieve dingen over Heerlen tegen andere mensen terwijl 52% van de mensen Heerlen in het algemeen aanraadt.

Bij de vertrekkers zeggen 13% van de mensen dat ze niet op de lange termijn uit Heerlen weg zullen blijven, terwijl 16% aangeeft bij de volgende verhuizing terug naar Heerlen te verhuizen. Als mensen hen om advies vragen raad 41% van de vertrekkers mensen aan om in Heerlen te gaan wonen. 55% Van de vertrekkers zegt positieve dingen over Heerlen tegen anderen en 44% raadt Heerlen in het algemeen aan.

Mening over Zuid-Limburg.

We hebben mensen ook gevraagd naar hun binding met en hun mening over Zuid-Limburg. Heerlen is onderdeel van de regio Zuid-Limburg en mensen leven niet in een geïsoleerde stad. De omgeving van deze stad is minstens zo belangrijk als de stad zelf om een goede leefkwaliteit te genereren.

Op dit moment werkt 60% van de vestigers in Zuid-Limburg. Bij de vertrekkers is dit 44%². Bij de vestigers is 59% in Zuid-Limburg geboren en is 65% er opgegroeid, bij de vertrekkers is dit respectievelijk 69% en 80%. Acht op de tien vestigers hebben familie in Zuid-Limburg wonen (84% bij de vertrekkers) en 88% hebben er vrienden (97% bij de vertrekkers). Opvallend is dat 64% van de vestigers aangeeft in Zuid-Limburg te hebben gestudeerd terwijl dit bij de vertrekkers slechts 36% is. Studie lijkt hier dus een duidelijk bindende factor te zijn.

We hebben de respondenten in allebei de groepen een aantal stellingen voorgelegd over Zuid Limburg. In onderstaande tabel wordt weergegeven hoeveel procent van de vertrekkers en de vestigers hebben aangegeven het eens te zijn met de stellingen.

	Vestigers	Vertrekkers
Zuid-Limburg biedt ruime carrièrekansen	28%	39%
Zuid-Limburg heeft toonaangevende onderwijsinstellingen	60%	72%
Zuid-Limburg behoort tot de hoogwaardige technologische topregio's	32%	37%
Zuid-Limburg heeft een sterk gevarieerd woningaanbod	74%	69%
Zuid-Limburg heeft een internationaal karakter	64%	66%
Zuid-Limburg is een regio die ik associeer met innovatie	30%	29%
Zuid-Limburg behoort tot de beste recreatieve regio's van Nederland	60%	57%
Zuid-Limburg heeft een gezonde economie	26%	30%
Zuid-Limburg heeft een aantrekkelijk landschap	88%	88%
Zuid-Limburg heeft een hechte Europese samenwerking	39%	52%
Zuid-Limburg heeft een zeer uitgebreid aanbod aan culturele activiteiten	70%	71%

Vertrekkers en vestigers denken hetzelfde over Zuid-Limburg op het gebied van Internationaal karakter, innovatie, recreatie, landschap en aanbod van culturele activiteiten.

De vestigers zijn alleen positiever over het woningaanbod, terwijl de vertrekkers positiever zijn over carrièrekansen, onderwijs, technologie, economie en Europese samenwerking. Dit is best opvallend. Twee mogelijke oorzaken hiervoor zijn dat een gedeelte van de vertrekkers na hun verhuizing in Zuid-Limburg is blijven wonen. Zij hebben dus net (opnieuw) een bewuste keuze gemaakt voor de regio en zijn er daarom positiever over. Verder kan het zo zijn dat mensen die verder weg zijn gegaan een gevoel van heimwee hebben en nu ze ergens anders zijn, en vergelijkingsmateriaal hebben, ze de positieve kanten van de regio meer zien.

Als we het beeld van Heerlen vergelijken met het beeld van Zuid-Limburg lijken vestigers positiever over de stad te zijn dan vertrekkers. Bij de stellingen over de regio zijn het juist de vertrekkers die hoger scoren. Duidelijk is wel dat zowel de vestigers als vertrekkers

² Let op! Een vertrekkers is niet noodzakelijk uit Zuid-Limburg weggegaan. Het kan dus een inwoner van Zuid-Limburg betreffen die niet meer in Heerlen woont.

positiever denken over Zuid-Limburg dan over Heerlen. Op elke stelling zijn de scores van Zuid-Limburg hoger dan de scores van Heerlen. Dit benadrukt nogmaals hoe belangrijk de omgeving voor een stad is. Een stad alleen kan niet uitblinken in alle onderdelen die leefkwaliteit waarborgen. Daarom is het van vitaal belang dat de gemeentes in Zuid-Limburg samenwerken om de regio en de individuele steden in deze regio aantrekkelijk te maken en te houden voor inwoners.

Conclusie

Dit onderzoek laat zien dat mensen die uit de stad vertrokken zijn nog wel degelijk een binding met de stad hebben. Deze ex-inwoners kunnen verschillende rollen vervullen. Ten eerste kunnen ze woordvoerder zijn voor een stad. Als de mensen die vertrekken met een positief gevoel weggaan zullen ze dat verspreiden in hun nieuwe woonomgeving en daarmee bijdragen aan de beeldvorming van hun nieuwe omgeving. Ten tweede kunnen toekomstige inwoners zijn: Een gedeelte van de respondenten gaf zelfs aan bij hun volgende verhuizing terug naar Heerlen te willen verhuizen.

Verder kunnen we uit dit onderzoek concluderen dat de gevreesde kannibalisering van Parkstad niet naar voren komt, en dat er slechts 8 procent meer mensen uit Zuid-Limburg vertrekken dan dat er binnenkomen.

Ten slotte blijkt studie een belangrijke bindingsfactor te zijn. Bij de vestigers zeggen bijna 30% meer respondenten in Zuid-Limburg gestudeerd te hebben dan bij de vertrekkers. Het is daarom belangrijk om de overgang tussen onderwijs en arbeidsmarkt zo soepel mogelijk te laten verlopen.